

Osavuosisikatsaus 2024

Hollolan kunta

Hyvinvoinnin palvelualue
Talousarvion toteutuminen
tammi – huhtikuulta 2024

Sisällys

Hyvinvoinnin palvelualue	2
Tuloarviot ja määrärahan toteutuminen.....	2
Ennuste ja muutospaineet.....	2
Palvelualuejohtajan katsaus	3
Määrärahan toteutuminen vastualueittain	5
Henkilöstö	5
Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)	6
Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet	7
Osallisuus	8
Riskien hallinta	9
Investointien toteutuminen.....	11
Hyvinvoinnin palvelualue vastualueittain.....	11
Hyvinvoinnin hallinto	11
Varhaiskasvatuksen palvelualue	14
Perusopetuksen palvelualue.....	17
Vapaa-ajan palvelualue	19

Hyvinvoinnin palvelualue

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kim Strömmer

Tuloarviot ja määrärahan toteutuminen

Hyvinvoinnin palvelualueen sitovuus valtuustoon nähden on toimintakate.

Hyvinvoinnin palvelualue	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 385 895 €	1 811 767 €	3 679 600 €	1 459 416 €	39,66 %	2 220 184 €
Myyntituotot	2 317 166 €	501 824 €	2 120 800 €	489 858 €	23,10 %	1 630 942 €
Maksutuotot	1 225 360 €	520 381 €	1 092 500 €	397 080 €	36,35 %	695 420 €
Tuet ja avustukset	743 249 €	762 654 €	388 500 €	519 156 €	133,63 %	-130 656 €
Vuokratuotot	83 690 €	20 545 €	65 300 €	48 170 €	73,77 %	17 130 €
Muut toimintatuotot	16 430 €	6 363 €	12 500 €	5 152 €	41,22 %	7 348 €
Toimintakulut	-57 169 424 €	-19 065 406 €	-56 721 600 €	-19 414 205 €	34,23 %	-37 307 395 €
Henkilöstökulut	-28 823 037 €	-9 920 874 €	-28 995 700 €	-10 317 203 €	35,58 %	-18 678 497 €
Palvelujen ostot	-14 523 089 €	-4 746 297 €	-13 915 600 €	-4 815 395 €	34,60 %	-9 100 205 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 139 511 €	-244 684 €	-1 195 200 €	-240 343 €	20,11 %	-954 857 €
Avustukset	-1 568 657 €	-458 438 €	-1 593 300 €	-448 305 €	28,14 %	-1 144 995 €
Muut toimintakulut	-11 115 130 €	-3 695 112 €	-11 021 800 €	-3 592 960 €	32,60 %	-7 428 840 €
TOIMINTAKATE	-52 783 530 €	-17 253 639 €	-53 042 000 €	-17 954 789 €	33,85 %	-35 087 211 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 966 €	-1 757 €	0 €	-967 €	0,00 %	967 €
VUOSIKATE	-52 785 496 €	-17 255 396 €	-53 042 000 €	-17 955 756 €	33,85 %	-35 086 244 €
Poistot ja arvonalentumiset	-80 146 €	-33 660 €	-47 300 €	-10 810 €	22,85 %	-36 490 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-52 865 643 €	-17 289 055 €	-53 089 300 €	-17 966 566 €	33,84 %	-35 122 734 €

Ennuste ja muutospaineet

Varhaiskasvatuksen osalta voidaan nähdä jo muutospaineita ensimmäisen kolmanneksen osalta. Käyttöaste on ollut nouseva. Tulorajamuutokset vaikuttavat maksutuottoihin, koska nolla maksuluokkaa on aikaisempaa enemmän. Palvelusetelikulut ylittävät tämän vuoden arvion. Perusopetuksen osalta oppilasmäärä on ollut laskeva ja sitä kautta olemme pystyneet reagoimaan kustannusten nousuun esimerkiksi arvioimalla henkilöstötarvetta. Vapaa-aikapalveluihin vaikuttaa uimahallin sulkeminen peruskorjauksen ajaksi ja tämä on huomioitu asiakasmaksujen arvioissa.

Tilannetta tarkastetaan seuraavan osavuosisikatsauksen yhteydessä. Muutospaineet pyritään hoitamaan ensisijaisesti palvelualueen sisäisesti, mutta tarvittaessa esitetään talousarvioon muutoksia.

Palvelualuejohtajan katsaus

Vuoden 2024 osalta suurin painoarvo tulee olemaan strategisten ohjelmien toteuttamisessa. Valtuustossa hyväksytyjen suunnitelmista muokataan uutta hyvinvointisuunnitelma mallia. Vuoden 2024 aikana haluamme jatkaa painottamista asiakkaiden ja työntekijöiden osallisuutta. Ennakoivaan hyvinvointiin pureudutaan liikunnan, ruoan, mielen ja päihdetyön kautta. Yhtenä osa-alueena kiusaamisen ehkäisemisen- ja päihdetyönsuunnitelma. Kiusaamisen vastaisen suunnitelma jalkautuu ja kuntaan hankittu someturva-ohjelmasta tulee osa suunnitelmaa.

Perhekeskistyön kehittämistä jatketaan ja tässä on elintärkeä yhteistyö uuden hyvinvointialueen kanssa. Kuntalaisten harrastustoiminnan kehittäminen ja mahdollistaminen eri tavoin jatkuu vuoden 2024 aikana. Monta luontoa-opintokokonaisuus käynnistyy varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksen osalta tehdään viimeistelyä, jotta se oli enemmän osa jo nykyistä toimintaa.

Perusopetuksessa valmistellaan seuraavaa palveluverkon muutosta, jossa Tiilikankaan koulun oppilaat ja henkilökunta liitetään osaksi muita alueen kouluja. Toimenpiteitä koulupudokkuuden estämiseksi jatketaan ja poissaolojen seurannasta tulee järjestelmällisempää tämän vuoden aikana. Hollolassa otetaan käyttöön kansallinen poissaololuokitus, varhaisen puuttumisen -lomake sekä huoltajille ja opettajille tuleva heräteilmoitus 1.8.2024 alkaen. Koululaiskuljetusten ohjeistus päivitettiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa 24.4.2024.

Oppilasmäärien laskun johdosta tehdään päivitettyt suunnitelmat myös oppilasvirtojen ohjauksesta sekä tulevaisuuden henkilöstötarpeesta. Henkilöstömuutoksiin vaikuttavat palveluverkko, eläköitymiset, ryhmien yhdistämiset sekä ryhmien vähentämiset. Perusopetuksen osalta toteutamme lukuvuoden 2023-2024 tuntikehystä, jonka vaikutus on elokuuhun asti. Lukuvuoden 2024-2025 opetustunnit on jaettu ja yksiköt ovat rakentaneet lukujärjestyksen niiden perusteella.

Hollola ja muut Päijät-Hämeen kunnat on mukana Kuntaliiton toteuttamassa verkostokoulu-hankkeessa. Tavoitteena on ennen kaikkea kuntien välisiä perusopetuslain mukaisia yhteistyömuotoja hyödyntäen tunnistaa ja kehittää uudenlaisia toimivia ratkaisuja perusopetuksen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä opetusjärjestelyiden laadulliseen kehittämiseen eri puolilla maata. Avartamalla koulu yhteisöjä, opetusta ja oppimista voidaan yhteistyön hyödyt saada nykyistä laajemmin käyttöön opetuksen järjestämisessä. Oppilaiden tarpeet ovat suunnittelun lähtökohtana. Kansallinen verkostoperuskoulu- seminaari oli 8.2.2024 ja sen jälkeen Päijät-Hämeen alueellinen työseminaari 6.3.2024.

Varhaiskasvatuksessa toimintaa kehitetään ja sopeutetaan joustavasti vastaamaan hoidontarvetta. Osallistumisasteen nousu on myös mahdollinen vuoden 2024 aikana, jolla voi olla vaikutusta paikan saatavuuteen. Varhaiskasvatuksessa on kolmiportaisen tuen mallin otettu käyttöön 1.8.2022 alkaen. Varhaiskasvatuksen käyttöaste on noussut ja ryhmiä on jouduttu perustamaan lisää. Varhaiskasvatuksen toimintakäsikirja päivitettiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa 20.3.2024.

Uimahallin peruskorjauksajan uimaopetuksen toteutus on suunniteltu. Yhteistyötä tehdään ympäristökuntien kanssa ja uimaopetusta annetaan opetussuunnitelmien edellyttämällä laajuudella. Uimahallin peruskorjauksen aikana palvelualue menettää kyseisen ajan asiakasmaksutulot.

Palvelukuvaus

Hyvinvoinnin palvelualueen toiminta on pääosin lakisääteistä tai lailla ohjattua. Hyvinvoinnin palvelualue muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikapalveluiden vastuualueista. Vapaa-aikapalveluiden vastuualue pitää sisällään nuorisoi-, kirjasto-, kulttuuri-, liikuntapalveluiden, asiointipiste Piipahluksen sekä pakolais- ja maahanmuuttoasioiden kokonaisuudet. Hyvinvoinnin palvelualue vastaa ko. vastuualueiden toiminnan järjestämisestä, kehittämisestä, päätösten valmistelusta, toimeenpanosta ja seurannasta. Hyvinvoinnin palvelualueen toiminnan painopiste on huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista, oppimisesta ja sivistyksestä sekä mahdollistaa kuntalaisten omia toimintamahdollisuuksia.

Hyvinvoinnin palvelualueen palvelulupaukset

Varhaiskasvatus

Tarjoamme lapsiystävällistä palvelua ja meille mahtuu hirveen monta luontoa.

- Kohtaamme jokaisen lapsen
- Kuuntelemme ja kasvatamme yhdessä
- Toimimme luotettavasti ja teemme turvallista arkea
- Teemme saumatonta yhteistyötä eri ammattilaisten kanssa

Perusopetus

Osallistumme ja opimme yhdessä uusissa ympäristöissä tulevaisuutta varten.

- Huomioimme opetuksessa oppilaiden yksilölliset tiedot ja taidot
- Varmistamme oikea-aikaisen kasvun ja oppimisen tuen
- Hyödynnämme kaikkien osaamista ja vahvuuksia
- Tuemme vanhemmuutta

Vapaa-aikapalvelut

Mahdollistamme kuntalaisille omanlaista, onnellista ja yhteisöllistä arjen hyvinvointia.

- Edistämme kuntalaisten vapaa-ajan toimintaa ja harrastamista
- Kehitämme yhdessä ja monialaisesti hyvinvointia tukevia rakenteita
- Tuemme kuntalaisten aktiivista ja turvallista elämää

Palvelusuunnitelma 2024

Hollolan varhaiskasvatuksessa edistetään lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhdessä lapselle tärkeiden aikuisten kanssa. Lapsi aloittaa kotoisan polkunsu ympärillään luotettavat ja turvalliset varhaiskasvatuksen aikuiset. Varhaiskasvatukseen mahtuu monta luontoa - moniammatillinen henkilöstö huomioi jokaisen lapsen yksilönä mahdollistaen lapsen hyvän päivän toteutumisen. Varhaiskasvatus tarjoaa perheystävällistä palvelua eloisissa ja kotoisissa oppimisympäristöissä, vehreän luonnon juurella.

Kouluissa oppiminen perustuu aktiiviseen toimintaan ja yhdessä tekemiseen lapsia ja perheitä osallistamalla. Oppimisella on monta luontoa. Koulut ja lähiympäristö on tehty toimintaa varten. Nykyaikaiset opetuskokonaisuudet murtavat rajoja. Oppilaat kohdataan yksilönä heidän koulupolullaan.

Hollolan vapaa-aikapalveluiden toiminnan keskiössä on hyvinvoiva kuntalainen. Tarjolla on kaikille toimivat ja laaja-alaiset, aikaan ja ilmiöihin reagoivat palvelut, joista löytyy jokaiselle jotakin. Vapaa-aikapalveluiden tärkein tehtävä on mahdollistaa kuntalaisille moninaiset mahdollisuudet omanlaiseen vapaa-ajan viettoon ja hyvinvoinnin tukeen. Tähän pääsemme tekemällä asioita yhdessä kuntalaisten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Määrärahan toteutuminen vastualueittain

Sivistystoimen hallinto	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	683 786 €	783 898 €	355 000 €	500 823 €	141,08 %	-145 823 €
Toimintakulut	-1 827 491 €	-571 327 €	-1 543 500 €	-547 683 €	35,48 %	-995 817 €
TOIMINTAKATE	-1 143 706 €	212 571 €	-1 188 500 €	-46 861 €	3,94 %	-1 141 639 €
Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	929 450 €	306 451 €	990 000 €	283 945 €	28,68 %	706 055 €
Toimintakulut	-18 174 908 €	-6 415 656 €	-17 948 100 €	-6 563 143 €	36,57 %	-11 384 957 €
TOIMINTAKATE	-17 245 458 €	-6 109 205 €	-16 958 100 €	-6 279 198 €	37,03 %	-10 678 902 €
Perusopetuspalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	2 073 726 €	468 749 €	1 911 500 €	445 082 €	23,28 %	1 466 418 €
Toimintakulut	-32 589 930 €	-10 527 729 €	-33 384 300 €	-10 922 733 €	32,72 %	-22 461 567 €
TOIMINTAKATE	-30 516 204 €	-10 058 980 €	-31 472 800 €	-10 477 651 €	33,29 %	-20 995 149 €
Vapaa-aikapalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	698 933 €	252 669 €	423 100 €	229 566 €	54,26 %	193 534 €
Toimintakulut	-4 577 095 €	-1 550 694 €	-3 845 700 €	-1 380 646 €	35,90 %	-2 465 054 €
TOIMINTAKATE	-3 878 162 €	-1 298 025 €	-3 422 600 €	-1 151 080 €	33,63 %	-2 271 520 €

Henkilöstö

HYVINVOINNIN PALVELUALUE			
	30.4.2023	30.4.2024	Muutos
Vakinaiset (lkm)	469	482	13
Määräaikaiset (lkm)	78	170	92
Työllistetyt (lkm)	0	2	2
Yhteensä (lkm)	547	654	107

Toiminnalliset tavoitteet (valuustoon nähden sitovat tavoitteet)

Talousarvioon sisältyvä ta-voite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 30.4.2024
<p>Digikompetenssin vahvistaminen</p> <p>Kehitetään uusia ja vanhoja käytänteitä, malleja, toimintatapoja, työn/palvelun tekemisen/toteuttamisen tapoja.</p> <p>Hyödynnetään uusia digitaalisia areenoja toiminnan toteuttamisessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> osaamisen hankkiminen ja kehittäminen (henkilöstö, lapset ja nuoret) uudet kyvyt, valmiudet, keinot ja tavat toimia ja toteuttaa toimintaa sekä asiakaspalvelua kyvykkyys toimia tavoitteellisesti digitaalisissa ympäristöissä vahvistuu. 	<p>Varhaiskasvatuksessa 1 digilaitte/7 lasta</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtötaso 80 % <p>Henkilökohtainen digilaitte käytössä kaikilla 3–5 - ja 7–9 –luokkalaisilla</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtötaso 3–4 ja 7–8 luokkalaisilla digilaitte <p>Perusopetuksen opetushenkilöstöllä henkilökohtainen työpuhelin</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtötaso 75 %, tavoitetaso 2025 100 % 	Hyvan johtoryhmä	<p>Digilaitteiden vuokrat 3–4 luokkalaiset ja 7-8 luokkalaiset. Osa digilaitelisäyksistä varhaiskasvatukseen on toteutettu.</p> <p>Perusopetuksen opetushenkilöstön henkilökohtainen työpuhelin 75 %.</p>

Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Jätelain ja -määräysten muutoksiin vastaaminen kasvatustyössä.
Kuvaus	Uusien määräysten mukaisen lajittelun toteuttaminen yksiköissä, lajittelu osana kasvatustyötä.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Toimintayksiköt lähiesimiesten johdolla yhteistyössä elinvoiman ja tilapalveluiden kanssa.
Toteuma 30.4.2024	Asiaa valmisteltu monitoimijaisessa yhteistyössä elinvoiman palvelualueen ja Tilapalveluiden kanssa.

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Lähiluontomahdollisuudet oppimisympäristönä (Monta luontoa Opinpolku varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa)
Kuvaus	Lähiympäristön mahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa ja oppimisessa sekä leikkiympäristönä. Ympäristö- ja ilmastokasvatuksella edesautetaan ajattelu- ja toimintamallien muuttumista.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Toimintayksiköt lähiesimiesten johdolla ja vastuualueiden ympäristökoordinaattoreiden tuella.
Toteuma 30.4.2024	Monta luontoa –opintopolku kesken perusopetuksessa. Perusopetuksessa kaksi opettajaa ympäristökasvattajan oppisopimuskoulutuksessa, valmistuminen 2024. Monta luontoa opinpolun jalkautus alkanut varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Ympäristökasvattajat valmistuneet keväällä 2024 (2 varhaiskasvatuksessa ja 1 esiopetuksessa).

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Seudullinen sivistyspalveluiden yhteistyö hyvinvointiverkostona
Kuvaus	Toimimme aktiivisesti osana alueellista sivistystoimen verkostoa ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa, luoden kestäviä alueellisia palveluita ja vahvistaen jakamisloutta (esim. alueellinen hankerahoitus palvelutoiminnan kehittämisessä).
Tavoiteaikataulu	2023–2025
Vastuutaho	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Toteuma 30.4.2024	Osallistumme seudullisiin kehittämisryhmiin: Siv-ohry, Vaka-kehittämisryhmä, Arvokehittämisryhmä, OPS-kehittämisryhmä, OOOT, TVT-kehittämisryhmä, Nuorisopalveluiden, kirjaston, liikuntapalveluiden ja talousvastaavien kehittämisryhmät, LAPE-yhteistyöryhmät, Perhekeskus, Opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä, Kohtaamispaikkaverkosto, LAKU-työryhmä, Siv-turva (ESAVI), Salpausselän Geopark, Vaka-digiryhmä, SKY-kehittäjäverkosto, Maahanmuuttotyön verkosto.

Osallisuus

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Nuorisovaltuuston <u>osbu</u> -pilotti
Kuvaus	Osallistuva budjetointi "OSBU" on toimintatapa, jossa kunnan asukkaat ideoivat ja äänestävät määrärahan käytöstä sille asetettujen reunaehtojen puitteissa. Hollolassa osallistuva budjetointi käynnistyy vuonna <u>2023 – 2024</u> nuorisovaltuuston toteuttamana pilottina. Nuorille suunnattu pilottivaihe antaa arvokasta tietoa ja kokemuksia toimintamallin laajentamiseksi kuntatasolle. <u>Osbu</u> -pilotin määräraha 20 000 € on korvamerkitty vapaa-aikapalveluille strategisten hankkeiden vuoden 2024 kehitysrahoista.
Tavoiteaikataulu	IDEOINTI 22.11.-31.12.2023 Valmistelutyöryhmä 1/2024 ÄÄNESTYS 3/2024 Neuvottelukunta 4/2024 Valittujen toimenpiteiden toteutus vuoden 2024 aikana.
Vastuutaho	Nuorisovaltuusto / Vapaa-aikapalvelut
Toteuma 30.4.2024	Valmistelutyöryhmä 24.1.2024 Äänestys 1.-31.3.2024 Neuvottelukunta 23.4.2024 Eniten ääniä saaneet ehdotukset ovat siirtyneet toteutusvaiheeseen.

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Osallisuussuunnitelma
Kuvaus	Kunnan osallisuussuunnitelman päivittäminen yhteiskehittämisen keinoin.
Tavoiteaikataulu	Vuoden 2024 loppuun mennessä
Vastuutaho	Vapaa-aikapalvelut / Osallisuuskoordinaattori
Toteuma 30.4.2024	Osallisuusohjelman runko ja rakenne valmisteltu Tiedonkeruu ja yhteiskehittäminen käynnistynyt: Hyvinvointi- ja osallisuus -työryhmä 22.2.2024 Luonto osana osallisuutta / <u>Geopark</u> 26.3.2024 Hyvinvoinnin palvelualueen johtotiimi 19.3.2024

Vastuualue	Hyvinvoinnin palvelualue
Toimenpide	Kunnan verkkosivujen jatkokehittäminen osallisuuden näkökulmasta
Kuvaus	Verkkosivu-uudistuksen arviointi eri kohderyhmät huomioiden ja sivuston jatkokehittäminen saadun tiedon pohjalta.
Tavoiteaikataulu	Prosessi alkanut syksyllä 2023 ja jatkuu kevään 2024
Vastuutaho	Vapaa-aikapalvelut / Osallisuuskoordinaattori
Toteuma 30.4.2024	Käyttäjäkokemusdatan kerääminen aloitettu vuoden 2023 lopulla. Kerätty data raportoitu ja toimitettu verkkosivujen kehittämistyön tueksi. Alkuvuoden aikana verkkosivujen rakennetta ja käytettävyyttä optimoitu kohderyhmittäin.

Riskien hallinta

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Todennäköisyys (1-3)	Riskin merkittävyys (1-3)	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus-aikataulu	Vastuuhenkilö	Toteuma 30.4.2024
Kiinteistöt ja rakennukset	Turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö (rakennukset, pihalueet)	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Suunnittelu, rakentaminen/varustaminen, valvonta/ylläpito, raportointijärjestelmät, kuntokartoitukset, toimenpiteet ongelmien johdosta. Toimialan riskienhallinta- ja turvallisuussuunnitelmatyöryhmien työ.	jatkuva	Suunnittelijat, käyttäjät, ylläpitäjät, valvojat, työryhmiin nimetyt	Koulut ovat hyvässä kunnossa, kesän aikana tehdään ylläpitokorjauksia. Varhaiskasvatyüksiköissä tehdään kesällä 2024 useita ylläpitoon liittyviä korjaustoimenpiteitä ja joitain muutostoimenpiteitä.
Henkilöriskit	Sisäilmaongelmat, tapaturmat, tuottamukselliset teot, jaksaminen, sitoutuminen/asenne, osaavan työvoiman saatavuus	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Valvonta/seuranta, asioihin ajoissa reagoiminen, koulutus/perehdytys, tiedonkulun kehittäminen, yms. Toimialan riskienhallinta- ja turvallisuussuunnitelmatyöryhmien työ. Aktiivinen rekrytointi.	jatkuvaa, vuosittain eri painotuksia	Koko henkilöstö sekä osin vastuuesimiehistö, työryhmiin nimetyt	Kouluista on tehty vain yksittäisiä sisäilmailmoituksia, asioihin on puututtu välittömästi ja mahdolliset korjaukset tehty. Varhaiskasvatuksessa korjaustoimenpiteitä kohdistuu kesällä 2024 yksiköihin, joista on tullut useita sisäilmailmoituksia. Kelpoisen henkilöstön, erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus haastaa varhaiskasvatuksessa.

Järjestelmiin liittyvät riskit	Muuntautumis- ja integraatiokyky toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista johtuen	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Ennakoiva seuranta ja reagointi muutostarpeisiin sekä tiivis yhteistyö tietohallintopalveluiden kanssa.	jatkuva	Hyvä johtoryhmä, tietohallinto	Noudatetaan tietohallinnon ohjeistuksia.
--------------------------------	--	------------------	-------------------	---	---------	--------------------------------	--

1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri

Kiinteistöihin ja piha-alueisiin liittyviin riskeihin etsitään ratkaisuja yhdessä eri toimialojen edustajien kesken (tekninen, hyvinvointipalvelut, ympäristöterveydenhuolto, työsuojelu, jne.).

Palvelualueen henkilöriskit liittyvät asiakkaisiin (toimintaympäristön turvallisuus/lapset, nuoret, huoltajat) sekä henkilöstöön (tapaturmat, sairastuneisuus, jaksaminen, osaaminen, motivoituneisuus ja muutosvalmius). Muutosjohtamisen ja resursoinnin merkitys korostuvat jatkossa.

Painopisteet v. 2024

- toimintaympäristöjen turvallisuus
- varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen hallinta
- henkilöstötarpeen arvioinnissa onnistuminen
- kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö
- oppilashallinto- yms. järjestelmien muuntautumis- ja integraatiokyky toimintaympäristön muuttuvissa tarpeissa

Investointien toteutuminen

IRTAIN OMAISUUS	TA 2024	TOT 1-4	TOT %	Määrärahaa jäljellä
Menot	100 000	0	0 %	100 000

Hyvinvoinnin palvelualue vastualueittain

Hyvinvoinnin hallinto

Vastuuhenkilö: hallintopäällikkö Minna Säkkinen-Salminen

Vastuualuepäällikön katsaus

Hyvinvoinnin palvelualueen hallinnon tehtävänä on toimia palvelualueen yleisenä suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä; Hallinnon tehtävänä, mukaan lukien toimistopalvelut, on luoda palvelualueelle tehokkaat ja taloudelliset toiminnan edellytykset tuottamalla tarpeenmukaiset tukipalvelut.

Hallinto- ja toimistopalveluiden tehtäviin kuuluvat muun muassa palvelualueen johtaminen ja kehittäminen, valiokuntatyöskentely, sidosryhmäyhteistyö, sisäinen ja ulkoinen asiakaspalvelu, erilaiset yleis- ja oppilashallinnon prosessit, LAPE-toiminta ja perhekeskuskehittäminen.

Yleisesti ottaen palvelualueen toiminta elää vahvaa muutoksen aikaa ja muutoksilla on laajakantoiset vaikutukset myös hallinto- ja toimistopalveluiden toimintaan. Sen vuoksi toimintaa ja järjestelmiä on uudistettu toimijoiden tiiviissä yhteistyössä ja muutoksiin on etsitty ratkaisuja ketterästi/luovin ratkaisuin.

Vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana palvelualueen hallinnosta käsin on toteutettu tietokantojen siivousta ja yhdenmukaistamista sekä käynnistetty erilaisia tietosuojaa ja -turvaa tukevia toimenpiteitä ja projekteja keskeisiin järjestelmiin liittyen;

Suomi.fi tunnistus ja -valtuudet

Olemme valmistelleet yhdessä Visman kanssa käyttäjän vahvan tunnistautumisen käyttöönottoa (Suomi.fi-tunnistus) sekä huoltajien avainkoodien luomisesta luopumista (Suomi-fi-valtuudet). Palveluiden käyttöönoton jälkeen huoltajille ei tarvitse luoda ja postittaa toimintayksiköistä käsin avainkoodeja, vaan he voivat itse luoda Wilma-tunnuksensa alusta alkaen Suomi.fi-valtuudet -palvelua käyttämällä.

DVV-rajapinta

Visma tarjoaa lisäpalveluna DVV-rajapinta integraatiota Digi- ja väestötietoviraston muutostietopalveluun. Olemme käynnistäneet toiminnallisuuden käyttöönottoprojektin, jonka kautta esi- ja perusopetuksen oppilaiden ja huoltajien yhteystiedot päivittyvät DVV-muutospalvelusta päivittäin suoraan oppilashallintojärjestelmään. Palvelu helpottaa oppilaiden ja huoltajien yhteystietojen ylläpitoa ja ajantasaisuutta sekä sitä myötä yksinkertaistaa oppilaitoksissa tapahtuvien prosessien ja päätösten sujuvuutta. Rajapinnan rakentaminen ja tiedon oikeellisuus on tärkeää, koska oppilashallintojärjestelmän tietoja käytetään päätösten, tiedonsiirtojen ja laskutuksen pohjana. Lisäksi tieto turvakiellon virallisesta tilasta siirtyy oikein tarvittaviin järjestelmiin. Näin ollen käyttöönottoprojektin myötä tiedon ajantasaisuus, automaattisuus ja luotettavuus kasvavat merkittävästi.

MunApp-oppilaan näkymä

MunApp –sovellus koululaiskuljetuksiin on toteutettu nyt myös oppilaille katseluoikeudella. Koululaiskuljetusten toiminnanohjausjärjestelmään on kehitetty uusi oppilaan näkymä palvelemaan erityisesti erilliskuljetuksessa kulkevia oppilaita. Toiminnallisuus myös yksinkertaistaa koululaiskuljetuksiin liittyviä hallinnollisia prosesseja. Kehitystyön tuloksena erilliskuljetuksissa kulkeva oppilas voi omilla tunnuksillaan nähdä MunApp-sovelluksessa omat kuljetustiedot (auto, nouto aika). Jatkossa edelleenkin ainoastaan huoltaja pystyy tekemään tarpeettomien kyytien perumisen.

Poissaoloraportointi Wilmassa

Perusopetuslain ja opetussuunnitelman muutosten myötä opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä ja seurata oppijoiden poissaoloja sekä puuttua niihin aiempaa suunnitelmallisemmin. Päijät-Hämeessä ja siten myös Hollolassa otetaan käyttöön yhtenäinen seudullinen poissaolojen puuttumisen malli elokuussa 2024. Toimiakseen tämä edellyttää, että Wilmaan rakennetaan poissaolokooste-toiminnallisuus suhteessa poissaololuokituksiin sekä poissaolo- ja reagointiraportit rehtoreille ja varhaisen puuttumisen reagointilomake luokanvalvojalle. Toiminnallisuuden avulla oppilaiden poissaoloja pystytään seuraamaan suunnitelmallisesti niin, että niistä kerätty tieto on käytettävissä poissaolojen ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Toiminnallisuuden käyttöönoton myötä saamme standardoitua dataa, jota on mahdollista hyödyntää useista eri näkökulmista.

Koski-tietovaranto

Opetushallituksen ylläpitämään valtakunnalliseen Opetuksen ja koulutuksen tietovaranto Koski edellyttää meiltä jatkuvia kehittämistoimia, jonka pohjalta aikaisemmin käyttöönotettuihin tiedonsiirtoihin liittyviä prosesseja ja ohjeita on korjattu.

Koululaiskuljetuksiin liittyen on päivitetty periaatteet sekä tehtävä- ja vastuunjakotaulukkoa, valmisteltu kuljetuksiin liittyviä kilpailutuksia ja tiivistetty seudullista yhteistyötä perustamalla uusi yhteistyöryhmä koululaiskuljetus hankintoihin liittyen.

Hallintopalvelut on ollut aktiivisesti rakentamassa positiivista työnantajamielikuvaa toteuttamalla kuukausittain non-stop-sijaishaastatteluita varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen lyhytaikaisiin sijaisuuksiin. Tällä tavoin pyrimme varmistamaan osaavan työvoiman saannin nyt ja tulevaisuudessa.

Hyvinvoinnin palvelualueella on ollut keskeinen rooli hyvinvointialueuudistuksessa. Uudistus on tuonut muutoksia palvelualueen palvelutuotantoon ja siten sillä on ollut vaikutuksia myös henkilöstöön ja sopimukseen. Hyvinvointialueuudistuksen ja sitä seuranneiden lakimuutosten viivästymisten myötä muutama asia on edelleen prosessissa, kuten erityisen tuen oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta. Sen sijaan valtuustoaloitteesta alkunsa saanut vauva- ja muutorahan prosessi on saatu valmiiksi ja hakemusten käsittely on pystytty aloittamaan.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

MPASSid -kirjautumisjärjestelmä eli ns. oppijanumero on keskeinen tekijä oppilashallinnossa, sillä sitä tullaan jatkossa käyttämään yleisesti henkilöä yksilöivänä tunnisteena lakisääteisten tehtävien hoitamisessa. Tunnistuksenvälitysratkaisun muutoksen jälkeen oppilaiden lisäksi myös opettajat ja muut henkilöstön edustajat tarvitsevat oppijanumeron hyödyntääkseen MPASSid-kirjautumista. Kirjautumisjärjestelmän muutokset yhdessä KOSKI-palvelun muutosten myötä tulee edellyttämään hallinto- ja toimistopalveluilta jatkuvaa prosessien ja ohjeiden kehittämistä/päivittämistä.

KOSKI-palvelu on Opetushallituksen ylläpitämä valtakunnallinen Opetuksen ja koulutuksen tietovaranto sekä erillisten kansallisten opinto- ja tutkintotietoja sisältävien rekistereiden yhteen kokoava luovutuspalvelu. Opetus ja kulttuuriministeriö on käynnistänyt helmikuussa 2021 opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevan selvitystyön. Selvitys valmistui joulukuussa 2021 ja sen perusteella kehittäminen tulee etenemään vaiheittain. Opettajarekisteri tulee vaatimaan opettajien tietojen keräämistä paikallistasolla, mikä aiheuttaa lisätyötä hallinto- ja toimistopalveluihin, koska

siellä tehdään tiedon keruu ja tallentaminen tietojärjestelmään. Opettajarekisterin käyttöönotto tulee edellyttämään hallinto- ja toimistopalveluilta kehittämistyötä niin prosessien, ohjeiden kuin järjestelmien yhteensovittamisessa.

Hallinto- ja toimistopalveluissa varaudutaan ja valmistellaan sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa. Sähköinen arkistointi yleistyy, mutta paperiarkistot ovat vielä kauan osa arkistointia. Valmistaudumme elämään ns. hybridivaihetta, jossa meillä on sekä sähköistä että analogista arkistointia.

Vuonna 2024 ajankohtaista on henkilöliikenteen, koululaiskuljetusten sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän ja siihen liittyvien lisäosien / appien kilpailuttaminen ja näihin kohdistuva kehittäminen. Kehittämistyön tuloksena odotettavissa on parempia, tehokkaampia ja helppokäyttöisempiä sovelluksia, jotka lisäävät informaatiota eri sidosryhmille (mm. koulujen henkilöstö, kuljettajat, huoltajat). Lisäksi kuljetuksiin liittyvää kuntayhteistyötä ja kaluston yhteiskäyttöä on tarkoitus toteuttaa laajemmin.

Yhteistyössä Tietohallintopalveluiden kanssa varaudutaan koulujen langattoman verkon (Wlan) uusimiseen vuosien 2024–2025 aikana. Projekti pitää sisällään tukiasemien ja kytkimien uusinnan sekä verkon hallinnan siirtymisen kokonaan pilveen.

Palvelualueen hallinnon muutto väistötiloihin Prisman kiinteistöön edellyttää toimintojen tarkastelua ja uudenlaisten toimintatapojen ja menetelmien kehittämistä, niin sisäisen kuin ulkoisen asiakaspalvelun näkökulmasta.

Arvio määrärahan jakautumisesta palveluittain

Sivtoimen hallinto	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 863 €	1 179 €	5 000 €	990 €	19,80 %	4 010 €
Toimintakulut	-648 847 €	-204 311 €	-768 300 €	-198 995 €	25,90 %	-569 305 €
TOIMINTAKATE	-643 985 €	-203 132 €	-763 300 €	-198 005 €	25,94 %	-565 295 €
Muut op.palv. ja hankkeet	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	678 923 €	782 719 €	350 000 €	499 833 €	142,81 %	-149 833 €
Toimintakulut	-1 178 644 €	-367 016 €	-775 200 €	-348 689 €	44,98 %	-426 511 €
TOIMINTAKATE	-499 721 €	415 703 €	-425 200 €	151 144 €	-35,55 %	-576 344 €
Wellamo-opiston ostopalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	0 €	0 €	0 €	0 €	0,00 %	0 €
Toimintakulut	-225 141 €	-89 275 €	-282 900 €	-94 902 €	33,55 %	-187 998 €
TOIMINTAKATE	-225 141 €	-89 275 €	-282 900 €	-94 902 €	33,55 %	-187 998 €
Musiikkitoimi	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	0 €	0 €	0 €	0 €	0,00 %	0 €
Toimintakulut	-119 689 €	0 €	-120 000 €	-1 500 €	1,25 %	-118 500 €
TOIMINTAKATE	-119 689 €	0 €	-120 000 €	-1 500 €	1,25 %	-118 500 €
Sivtoimen hankkeet	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	678 923 €	782 719 €	350 000 €	499 833 €	142,81 %	-149 833 €
Toimintakulut	-833 815 €	-277 741 €	-372 300 €	-252 287 €	67,76 %	-120 013 €
TOIMINTAKATE	-154 892 €	504 978 €	-22 300 €	247 546 €	-1 110,07 %	-269 846 €

Varhaiskasvatuksen palvelualue

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö Sanja Pokki

Vastuualuepäällikön katsaus

Hyvinvoinnin palvelualueella varhaiskasvatuksen tehtävä on järjestää varhaiskasvatusta, joka edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

Lähiesihenkilöt vastaavat kentällä varhaiskasvatus-, esiopetus- sekä perhepäivähoidon toiminnasta. Varhaiskasvatuksen hallintopalvelut toimivat tukipalveluna kentälle, vastaten sisäisestä ja ulkoisesta asiakaspalvelusta, asiakasmaksujen toteutumisesta, palveluseteliprosessista, yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta, varhaiskasvatuksen tietovarannosta (VARDA) sekä varhaiskasvatuksen kehittämisestä ja laadunarviointi järjestelmästä (VALSSI). Varhaiskasvatukseen on rekrytoitu keväällä 2024 uutena tehtävänä kaksi alueellista päiväkodin apulaisjohtajaa vahvistamaan esihenkilöresurssia erityisesti sijaistamistarpeiden varalle, mutta myös vahvistamaan pedagogiikkaa.

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja on päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus. Esiopetus toteutetaan alkuluokkatoimintana kouluilla perusopetuksen 1–2 vuosiluokkien kanssa. Lisäksi huoltaja voi valita lapselleen yksityisen varhaiskasvatuksen tai lasta voidaan hoitaa myös kotona kotihoidon tuella. Avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan perheille arkipäivisin kolmessa eri toimipisteessä kunnan kirjastoissa, mikä on osa lapsi- ja perhepalveluiden kohtauspaikkatoimintaa. Varhaiskasvatuksen avoin toiminta on kasvanut edelleen ja vahvistanut paikkaansa palvelutarjonnassa. Kävijöitä on ollut kevään 2024 aikana lähes tuhat. Henkilöstöresurssia vahvistettiin 1.1.2024 alkaen määräaikaisesti osa-aikaisella työntekijällä perheiden osallistujamäärien kasvusta johtuen. Luontohankkeen kautta alkannutta luontoryhmän toimintaa Soramäen päiväkodin yhteydessä on kehitetty ja palvelumuodon jalostamista on jatkettu vuonna 2024 parantamalla mm. luontoryhmän toimintaympäristöä. Luonto - ja ympäristökasvatusosaaminen vahvistui keväällä 2024, kun ensimmäiset ympäristökasvattajat valmistuivat. Kunta on tukenut heidän opiskeluaan ja heidän kautaan luontopedagogiikka ja ympäristökasvatus vahvistuu koko kunnassa.

Varhaiskasvatusta tulee arvioida säännöllisesti ja jokaisessa kunnassa tullaan ottamaan käyttöön kansallinen laadunarviointijärjestelmä, Valssi. Valssia säätelee laki kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (946/2022). Laki tuli voimaan 1.1.2023. Valssin tarkoituksena on tukea järjestäjiä ja palveluntuottajia heidän laadunhallinnassaan. Kevään 2024 aikana on toteutettu ensimmäinen määrällinen arviointi, joka kohdistui vuorovaikutuksen sensitiivisyyteen ja ilmaisun tapoihin. Arvioinnin pohjalta tullaan nostamaan yksikkö- ja kuntakohtaiset vahvuudet ja kehittämiskohteet. Esi- ja perusopetuksen seudullisessa kyselyssä Hollolan tulokset ovat yhteneväiset seudullisten tulosten kanssa sekä esi- että perusopetuksessa. Esioppilaiden mielestä esiopetuksessa parasta oli leikki ja kaverit, mutta leikkiaikaa voisi olla vieläkin enemmän. Esiopetuksessa huoltajat kokivat voivansa vaikuttaa paremmin toiminnan suunnitteluun ja saivat enemmän tietoa kyselyiden tuloksista kuin perusopetuksessa.

Hankkeiden avulla tuetaan varhaiskasvatuksen kehittämistä. Varhaiskasvatuksen hankkeita on kohdistettu toiminnan kehittämiseen, jotta voidaan toteuttaa valtakunnallisten standardien mukaista monipuolista ja laadukasta varhaiskasvatusta. Keväällä 2023 saadun hankerahan avulla (Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2023–2024) on voitu muodostaa toimintakaudelle 2023 - 2024 joustavampia ryhmärakenteita pienentämällä ryhmäkokoja. Näillä rakenteilla on pyritty paremmin mahdollistamaan inklusion toteutuminen sekä tasa-arvoisen että yhdenvertaisen tuen huomioiminen. Jo pelkästään näillä keinoilla ja lyhyessä ajassa on voitu havaita ja tunnistaa, että tukitoimet on kohdistettu oikein ja pienennetyt ryhmät sekä resurssilastenhoitajat ovat tarjonneet riittävän ja oikea-aikaisen tuen. Vuosina 2022 - 2023 hankerahalla vahvistettiin henkilöstön digiosaamista varhaiskasvatuksen digiohjaajan avulla. Digiohjaajan vaikutus henkilöstön ja lasten digitaitoihin oli merkittävä. Järjestelemällä työtehtäviä uudelleen, mahdollistui määräaikainen tehtävä osa-aikaiselle digiohjaajalle Hollolan varhaiskasvatuksessa, jolla mahdollistetaan kehityksessä pysyminen.

Varhaiskasvatuksen asetuksenmukaisen henkilöstömitoituksen riittävyttä haastaa lasten pidentyneet hoitoajat ja siitä johtuvat yksikköjen pidentyneet aukioloajat, erityisesti alle kolmevuotiaiden osuus varhaiskasvatuksessa sekä tuen resurssointi. Vuosi 2023 osaltaan näytti millaisia taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia 1.8.2022 voimaan tulleella lapsen tukea koskevalla lakimuutoksella (1183/2021) on ollut. On ollut nähtävissä, että muutos kolmitasoisesta tuesta on

lisännyt niin kunnallisella kuin yksityisellä puolella konsultointipyyntöjä. Lisäksi tuen lasten määrä on selvästi kasvanut ja moninaiset tarpeet asettavat vaateita kehittää kasvattajien osaamista ja tarkastella rakenteita ja suhdelukuja. Tuen lakisääteinen toteutuminen on vaatinut ryhmärakenteiden tarkastelua ja resurssilastenhoitajien määrää on lisätty vastaamaan tuen tarvetta myös vuonna 2024. Henkilöstöresurssia on lisätty asetuksen mukaisen mitoituksen ja tuen toteutumiseksi noin viisi HTV:ta, joita ei ole varattu talousarvioon. Lisäksi sijaiskustannukset, erityisesti sairauslomasijaisten kustannusten kasvu on ollut merkittävän suuri vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut viimeisten vuosien aikana. Erityisesti alle 3-vuotiaiden osuus varhaiskasvatuksessa on kasvanut merkittävästi viimeisen kahden vuoden aikana. Uusi yksikkö Koulurinteen päiväkotia ja muutokset Paimelan päiväkodissa ja Herralan päiväkodissa vuonna 2023 tuottivat kuntaan lisää varhaiskasvatuspaikkoja. Yksiköt vastaavat erityisesti kasvaneeseen alle 3-vuotiaiden paikkojen kysyntään, mutta paikkojen avulla pystytään vastaamaan paremmin myös lapsen saamaan tukeen. Syntyneiden lasten määrä on yleisesti ollut valtakunnallisesti laskeva, mutta varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut viimeisten vuosien aikana, joka näkyy varhaiskasvatuksen osallistuvien lasten määrän kasvuna. Osallistumisasteen kasvu on näkynyt myös lisääntyneenä loma-aikojen hoidontarpeena ja lisäksi esiopetuksessa on lisääntynyt täydentävän varhaiskasvatuksen tarve. Osallistumisasteen nousuun on mahdollisesti vaikuttanut myös varhaiskasvatusmaksujen pienentyminen vuonna 2023.

Hallitus laski varhaiskasvatusmaksuja korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarvoja 33 prosenttia 1.3.2023 alkaen. Tulorajamuutosten seurauksena nollamaksuisten määrä kasvoi ja varhaiskasvatuksen maksutuottojen määrä on laskenut. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat tulevat muuttumaan indeksitarkistuksen myötä 1.8.2024, jolloin nollamaksuisten määrä edelleen kasvaa ja maksutuotot vähenevät. Kotikuntakorvauksien osuudet ovat tulleet ajantasaisesti. Lakiin tehtiin muutos vuoden 2024 alusta, jonka seurauksena palataan aikaisempaan toimintatapaan ja maksutuotot laskutetaan jälleen sijoittavalta kunnalta.

Kaikki kunnallisessa varhaiskasvatuksessa näkyvät ilmiöt näkyvät myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Palvelusetelin arvoa käsiteltiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa 23.8.2023. Palvelusetelin perushintaa korotettiin 1.9.2023 perustuen yksityisen palvelutuotannon kustannustentason nousuun. Tulorajamuutoksia ja perushinnan korotuksia ei ennakoitu vuoden 2024 talousarvion palvelusetelikuluissa. Palvelusetelikulut voidaan ennakoida ylittävän vuonna 2024 jo ensimmäisen kolmanneksen tietojen perusteella arvion mukaan vähintään 200 000 euroa. Lisäksi palveluseteliin kohdistuu 1.8.2024 indeksikorotus (5,2 %), joka tulee nostamaan palvelusetelikuluja loppuvuoden osalta vielä arviolta vähintään 30 000 euroa. Eli kokonaisuudessaan palvelusetelin perushinnan korotukset vuonna 2023 ja 2024 ovat nostaneet ja tulevat nostamaan palvelusetelikustannuksia ja lisäksi tulorajamuutoksiin perustuvat asiakasmaksujen huojennukset tulevat kasvattamaan kunnan tuottajalle maksamaa osuutta. Varhaiskasvatuslakiin perustuva lapsen oikeus tukeen, vaikuttaa lisäksi tuottajalle maksetun palvelusetelin arvoon sitä korottavasti.

Palvelusetelin arvon tarkastus vuonna 2023 asetti painetta tarkastella myös yksityisen hoidon tuen kuntalisää vuoden 2023 aikana, perustuen vastaavasti yksityisen palvelutuotannon kustannustentason nousuun. Yksityishoidontuen kuntalisää käsiteltiin sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa marraskuussa 2023, jossa sitä päätettiin korottaa. Kuntalisää korotettiin yksityisten perhepäivähoitajien ja työsopimussuhteisten hoitajien osalta 50 eurolla kuukaudessa ja sekä ryhmäperhepäiväkotien ja päiväkotien osalta 70 euroa kuukaudessa. Korotettu kuntalisä tuli voimaan 1.2.2024 alkaen. Korotusten myötä summat ovat 400 euroa/kk ja 420 euroa/kk. Ehtoihin ei tehty muutoksia. Korotusta ei ole ennakoitu vuoden 2024 talousarviossa, mutta sen vaikutus ei myöskään näyttäydä merkittävältä.

Yleinen kustannusten nousu näkyy koko varhaiskasvatuksen kulurakenteessa ja haastaa meitä seuraavina vuosina. Maksutuotot vähenevät ja hintatason nousu näkyy mm. materiaalien ja palveluiden ostoissa. Merkittävimmät korotukset näkyvät henkilöstö- ja palvelusetelikulujen kasvussa, nousuna ruoka- ja siivouspalveluissa sekä ICT kuluissa. Varhaiskasvatukseen kohdistuu vuosittain useita erilaisia muutoksia kuten lakimuutokset, ohjaavien asiakirjojen ja asetusten tuomat muutokset sekä järjestelmämuutokset. Nämä ovat lisänneet myös hallinnon työtä. Varhaiskasvatuksessa tietojärjestelmiin kohdistuva iso muutos on vuonna 2023 alkanut vaiheittainen siirtyminen varhaiskasvatuksen tietojärjestelmä Efficasta Edlevoon. Tämä muutos tulee jatkumaan vielä seuraaville vuosille. Kokonaisuudessaan osavuositarkastuksen ennusteen mukaan varhaiskasvatuksen toimintakulut tulevat ylittymään noin 500 000 euroa vuoden 2024 osalta. Tätä tullaan arvioimaan seuraavassa osavuositarkastuksessa tarkemmin.

Vastualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Laadukas varhaiskasvatus edistää lapsen iän ja kehityksen mukaista kasvua ja tukee oppimisen edellytyksiä. Lisäksi se ennakoii ja ennaltaehkäisee monia lapsen kasvuun ja oppimiseen liittyviä haasteita. Laadukas varhaiskasvatus on laadukasta pedagogiikkaa ja vuorovaikutusta. Varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyy kuitenkin haasteita, kuten pätevän henkilöstön saatavuus. Kelpoisen henkilöstön, erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi, on osoittautunut edelleen haastavaksi. Varhaiskasvatuksen opettajien palkkausta on pyritty parantamaan vuonna 2023. Tulevaisuudessa on löydettävä keinoja vaikuttaa kelpoisen henkilöstön saatavuuteen, mutta samanaikaisesti myös kiinnitettävä huomiota pitovoimatekijöihin. Valtakunnallisesti tilannetta helpottaa, jos yliopistoihin lisätään aloituspaikkoja. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävä on perustettu Hollolassa vuonna 2023. Ensimmäiset varhaiskasvatuksen sosionomit päästään rekrytoimaan Hollolassa vuonna 2024. Hollolan varhaiskasvatus tukee varhaiskasvatuksen sosionomin polkuopintoihin osallistumista.

Henkilöstön jatkuvien poissaolojen seurauksena syntyvä kuormitus ja kelpoisen henkilöstön saatavuusongelmien tuoma osaamisvajae vaikuttavat henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin. Pandemian jälkeen on havaittu muutoksia henkilöstön poissaolomäärien nousussa sekä tuentatarpeisten lasten määrän kasvussa. Nämä luvut eroavat merkittävästi siitä, mitä ne olivat ennen pandemiaa. Hollolan varhaiskasvatuksessa työnohjauksen, erilaisten koulutusmahdollisuuksien ja -polkujen hyödyntäminen nähdään työhyvinvointia lisäävänä.

Hankerahalla vahvistettiin vuonna 2022 henkilöstön digiosaamista ja hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun, jolloin on tavoitteena syventää digipedagogista osaamista, juurruttaa digipedagogiikka osaksi jokapäiväistä toimintaa sekä luoda tasa-arvoa digiosaamisessa päiväkotien ja perhepäivähoidon lasten välille. Varhaiskasvatuksen digiohjaajan työpanoksella on kehitetty ja vahvistettu uutta toimintakulttuuria. Meidän tulee varmistaa toimintamallien pysyminen ja osaamisen kehittyminen myös hankkeen päätyttyä. Uudet lukutaidot - haltuunotto edellyttävät varhaiskasvatuksessa suunnitelmallisuutta, sillä jokaisella lapsella on oikeus digitaalisen osaamiseen. Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen ovatkin nykyaikaisten oppimisympäristöjen osaamisalueita.

Luontohankkeen kautta alkanutta luontoryhmän toimintaa Soramäen päiväkodin yhteydessä on kehitetty ja palvelumuodon jalostamista jatketaan edelleen yhdessä henkilöstön, huoltajien ja lasten kanssa. Huoltajat ovat voineet hakea lapselleen erikseen paikkaa luontoryhmästä. Luontoryhmän tavoitteena on toimia mahdollisimman paljon ulkona ja päiväkodin pihassa olevassa kodassa.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa on tarjottu perheille arkipäivisin kolmessa eri toimipisteessä elokuusta 2022 alkaen, kunnan kirjastoissa. Avoin varhaiskasvatus on osa lapsi- ja perhepalveluiden kohtaamispaikkatoimintaa ja lapsiperhepalveluita. Varhaiskasvatuksen avoin toiminta on vahvistanut paikkaansa palvelutarjonnassa. Toiminta on herättänyt kiinnostusta ja osallistumismäärät ovat kasvaneet vuoden 2023 aikana. Vuonna 2024 on varauduttu vahvistamaan avointa varhaiskasvatusta toisella ohjaajalla.

Laki varhaiskasvatustalain muuttamisesta (1183/2021) tuli voimaan 1.8.2022. Muutokset liittyivät lapsen oikeuteen saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa. Tukea koskeva lakimuutos, velvoittaa kuntia sekä yksityisiä palveluntuottajia vastaamaan tuen tarpeeseen heti sen ilmettyä. Tuen lakimuutoksen myötä on tehty seuranta ja arvioitu tuen toteutumisesta. Ensimmäisen vuoden jälkeen on nähtävissä, että muutos kolmitasoisesta tuesta on lisännyt niin kunnallisella kuin yksityisellä puolella konsultointipyyntöjä. Varhaiskasvatuksessa tuen lasten määrä on selvästi kasvanut ja moninaiset tarpeet asettavat vaateita kehittää kasvattajien osaamista ja tarkastella rakenteita ja suhdelukuja. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat kohdentavat osaamisensa tuentatarpeisiin lapsiin, mutta myös henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja tukemiseen. Lisäksi tuen lakisäätien toteutuminen on vaatinut ryhmärakenteiden tarkastelua ja resurssilastenhoitajien määrää on lisätty vastaamaan tuen tarvetta. Keväällä 2023 saadun hankerahan avulla on voitu muodostaa joustavampia ryhmärakenteita pienentämällä ryhmäkokoja sekä palkata lastenhoitajia niihin lapsiryhmiin, joissa on paljon tuen lapsia. Näin voidaan myös paremmin mahdollistaa inklusio, tasa-arvoinen ja yhdenvertainen tuen huomioiminen ja tuen kohdentaminen paremmin lasten arjessa. Vuoden 2024 aikana arvioidaan ryhmien toimintaa ja vaikuttavuutta. Lisäksi päätösvalmistelu ja prosessien sujuva hoitaminen on vaatinut lisää hallinnon resurssia. OKM / OPH ohjaa hankerahoituksella varhaiskasvatuksen kehittämisen suuntaviivoja siten, että hankkeissa hyväksi koettujen toimintamallien jatkaminen otettaisiin osaksi kunnan varhaiskasvatuksen pysyvää toimintaa.

Arvio määrärahan jakautumisesta palveluittain

Varhaiskasvatus	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	742 589 €	247 312 €	750 000 €	219 563 €	29,28 %	530 437 €
Toimintakulut	-13 745 045 €	-4 854 079 €	-13 710 500 €	-4 981 762 €	36,34 %	-8 728 738 €
TOIMINTAKATE	-13 002 457 €	-4 606 767 €	-12 960 500 €	-4 762 199 €	36,74 %	-8 198 301 €
Perhepäivähoito	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	31 621 €	14 100 €	50 000 €	8 312 €	16,62 %	41 688 €
Toimintakulut	-375 893 €	-133 069 €	-484 400 €	-148 567 €	30,67 %	-335 833 €
TOIMINTAKATE	-344 271 €	-118 969 €	-434 400 €	-140 256 €	32,29 %	-294 144 €
Esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	143 929 €	45 039 €	190 000 €	45 289 €	23,84 %	144 711 €
Toimintakulut	-1 378 692 €	-499 031 €	-1 370 400 €	-506 811 €	36,98 %	-863 589 €
TOIMINTAKATE	-1 234 763 €	-453 992 €	-1 180 400 €	-461 523 €	39,10 %	-718 877 €
Esiopetus	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	11 312 €	0 €	0 €	10 782 €	0,00 %	-10 782 €
Toimintakulut	-2 675 278 €	-929 477 €	-2 382 800 €	-926 002 €	38,86 %	-1 456 798 €
TOIMINTAKATE	-2 663 966 €	-929 477 €	-2 382 800 €	-915 220 €	38,41 %	-1 467 580 €

Perusopetuksen palvelualue

Vastuhenkilö: perusopetuksen rehtorit Sanna Plit-Rehula, Anssi Vidman ja erityisopetuksen rehtorin viransijainen Laura Luhanko

Vastuualuepäällikön katsaus

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Peruskoulussa on vuosiluokat 1–9, ja se on tarkoitettu koko 7–16-vuotiaiden ikäluokalle. Esiopetus toteutetaan varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyönä alku- luokkatoimintana kouluilla perusopetuksen 1–2 vuosiluokkien kanssa. Kouluilla järjestetään myös perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Oppivelvollisuuden laajentumisesta 18 ikävuoteen asti kunnalle tuli velvollisuutena valvontavastuu oppivelvollisuuden toteutumisen seurannasta. Valvontavastuu myötä on perusopetuksessa tehty joitakin opiskelupaikan osoittamisia toisen asteen opintoihin.

Sitottava kouluyhteistyö -hanke on käynnissä. Hollolan perusopetuksessa poissaoloja seurataan ja niihin puututaan Päijät-Hämeen seudullisen mallin mukaan. Koulupudokkuutta ehkäistään koulujen Veturi-ryhmien, Vaihde-ryhmä ja Potkuri-ryhmän toiminnalla.

Hollolassa palvelualue on jaettu eteläiseen ja pohjoiseen palvelualueeseen. Eteläisellä palvelualueella on kolme koulua ja pohjoisella palvelualueella Hälvälän lakkauttamisen jälkeen kuusi koulua. Perusopetuksessa on käynnissä oppilaak-siottoalueiden tarkastelu, koska Tiilikankaan koulun toiminta lakkaa elokuussa 2025. Kouluista Heinsuon ja Salpakan-kaan koulut ovat yhtenäiskouluja. Vaativaa erityisopetusta annetaan koko kuntaa palvelevassa Kankaan erityiskoulussa.

Palvelualueella seurataan OKM:n ja OPH:n sekä muiden tahojen kehittämishankkeita ja pyritään niihin hankkeisiin, jotka palvelevat palvelualueen omaa toimintaa. Kehittämishankkeiden avulla pyritään löytämään uusia toimintamalleja

tukemaan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia. Keväällä 2024 käynnissä olevia kehittämishankkeita ovat: koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden turvaaminen 2023 – 2024, koulun kerhotoiminta, vieraskielisten oppilaiden opetuksen järjestäminen, yhteisöllisen opiskeluhoiton kehittäminen, covid 2022 – 2024, erityisavustus maahanmuuttotasaisten perusopetuksen oppilaiden kielitaidon kehittämiseksi, uudet lukutaidot –digihanke (päätyi 1/2024) ja liikkuva opiskelu.

Perusopetuksen suunnittelija ja kunnan osallisuuskoordinaattori ovat yhteistyössä kehittäneet osallisuustyötä sekä oppilaiden että henkilökunnan keskuudessa. Esimerkiksi Lasten Parlamentissa käytettiin Skidialogi -menetelmää, jota jalkautettiin keväällä 2024 perusopetukseen myös esihenkilöille. Lisäksi kodin ja koulun välistä yhteistyötä lisäämään ja tukemaan on perustettu kaikkien koulujen vanhempainyhdistysten verkosto, joka on kokoontunut kevään aikana kaksi kertaa.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Palveluverkkoon ja oppilaiden ohjautumiseen tehdään tarvittavat tarkastukset toimintakaudella 2024 perustuen valtuuston tekemään päätökseen palveluverkosta.

Opetushallitus on päivittänyt niitä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuja, jotka koskevat koulujen toimintakulttuuria ja koulupoissaoloihin puuttumista sekä antanut uusia ohjeita poissaolojen ehkäisemiseen ja suunnitelmalliseen seurantaan ja puuttumiseen perustuen Perusopetuslain muutokseen, joka astui voimaan 1.8.2023. Tähän liittyen Päijät-Hämeen seudulla on hanketyönä kehitetty kuntien yhteinen poissaoloihin ja kouluun kiinnittymisen malli. Hollolassa on jo vakiinnutettu koulupudokkuuden ehkäisemiseen tarkoitettujen Veturi-ryhmien toiminta, jota kehitetään edelleen. Lisäksi uusina toimintamalleina on käynnistetty tähän liittyvät. Vaihe-luokka sekä Potkuri-ryhmä, joista jälkimmäinen on toimintakaudella 2023–2024 OKM:n rahoittamaa toimintaa.

Perusopetukseen on palkattu 1.8.2023 alkaen kuntastrategian ohjelmiin liittyvä suunnittelija. Suunnittelija tekee tiivistä yhteistyötä muiden strategisten ohjelmien toimijoiden sekä varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa. Tällä pyritään palvelualueen toiminnan kehittämiseen ja osallisuuden lisäämiseen yhdessä palvelualueen muiden toimijoiden ja yhteisökumppanien kanssa.

Perusopetus osallistuu aktiivisesti Päijät-Hämeen seudullisiin perusopetuksen kehittämis- ja yhteistyöryhmiin.

1.8.2024 alkaen perusopetuksen tuntijakoon lisätään Valtioneuvoston asetuksen (111/2023) mukaisesti yksi oppitunti seitsemännen luokan ruotsin kielen opetukseen.

Elokuusta 2024 alkaen kaikilla Hollolan vuosiluokkien 3–5 ja 7–9 oppilailla on käytössään henkilökohtainen digilaitte. Digitaalisuutta opetuksessa tuetaan lisäksi tutor-toiminnan ja teknologialainaanon avulla.

Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on siirtynyt hyvinvointialueudistuksen myötä kunnan järjestämisvastuulle 1.1.2023 alkaen. Aikaisemmin kunta on tuottanut ja hyvinvointiyhtymän vammaispalvelut on ostanut kyseessä olevan palvelun Hollolan kunnalta ja toiminta on katettu kunnan SOTE-budjetista. Aamu- ja iltapäivätoiminta on kehitysvammaisille lapsille maksutonta, mikäli siitä on maininta heidän erityishuoltosuunnitelmassaan. Kankaan koulu tuottaa kehitysvammaisten lasten koulujen loma-aikojen hoidon, jonka järjestämisvastuu on edelleen hyvinvointialueella. Kunnalla on sopimus em. palveluiden tuottamisesta (kaikkina muina koulun loma-ajan kuukausina paitsi heinäkuussa) Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa. Palvelun kustannuksista vastaa hyvinvointialue.

Hollolan kunnalla on sopimus myös Kärkölän kunnan kanssa vaativan erityisopetuksen tuottamisesta. Kankaan kouluun voivat hakea kärköläiset erityisen tuen oppilaat. Oppilaaksiotto tapahtuu tasavertaisesti hollolalaisten erityisen tuen oppilaiden kanssa.

Perusopetuspalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	2 073 726 €	468 749 €	1 911 500 €	445 082 €	23,28 %	1 466 418 €
Toimintakulut	-32 589 930 €	-10 527 729 €	-33 384 300 €	-10 922 733 €	32,72 %	-22 461 567 €
TOIMINTAKATE	-30 516 204 €	-10 058 980 €	-31 472 800 €	-10 477 651 €	33,29 %	-20 995 149 €

Vapaa-ajan palvelualue

Vastuuhenkilö: vapaa-aikapalveluiden päällikkö Lassi Puodinketo

Vastuualuepäällikön katsaus

Nuorisopalvelut

Uuden hallitusohjelman vaikutukset valtionavustusten määrärahoihin näkyvät vuoden 2024 aikana vapaa-aikapalveluiden alaisten jatkuvarahoitteisten hankkeiden rahallisen tuen määrissä. Etsivän nuorisotyön hankkeen, nuorten työpaja Osuman työpajarahoituksen, päiväleiritoiminnan harrastusrahan kokonaisrahoitus pieneni kuluvalle vuodelle yhteensä 22 000 euroa. Nuorisopalveluiden työntekijät ovat alkuvuoden aikana osallistuneet aktiivisesti seudullisen NUPSin kehittämiseen. Kehitystyö jatkuu vuoden 2024 loppuun. Vapaa-aikapäällikkö aloitti alkuvuonna 2024 nuorisotyön seudullisen kehittämisryhmän puheenjohtajana. Tavoitteena NUPS-prosessin lisäksi vahvistaa Päijät-Hämeen kuntien välillä yhteistyötä niin nuorisotyöntekijöiden koulutuksen kuin hyvien käytänteiden jaon suhteen.

Kirjasto

Kirjaston KOHA-järjestelmän käyttöönotto ja suunnittelutyö aloitettiin alkuvuonna. Toimintakuntoisena vanhan järjestelmän korvaava KOHA on aikataulun mukaisesti lokakuussa 2024.

Liikuntapalvelut

Uimahalli sulki ovensa asiakkailta 14.4.2024. Alkuvuosi on suunniteltu tulevan toimintakauden liikuntakalenteria ilman uimahallin tarjoamia tiloja vesiliikunnalle sekä judosalin ja monitoimisalun tarjoamia tiloja. Huhtikuussa kunta vuokrasi Soramäentie 31:ssä sijaitsevasta kiinteistöstä väistötilat judosalille sekä kuntosalille. Kyseiset tilat ovat korvaavina tiloina käytössä ainakin vuoden 2025 loppuun saakka, kun uimahallin remontti valmistuu. Väistötiloilla varmistetaan kohtuulliset tilat eri liikuntaryhmille, joita Wellamo-opisto, paikalliset yhdistykset sekä liikuntapalvelut toteuttaa. Kuntosalin siirto on toteutettu aikaisempaa pienempiin tiloihin ja ensisijaisena tavoitteena on tuetun ja ohjatun kuntosalikäytön mahdollistaminen.

Maahanmuuttotyö

Maahanmuuttotyössä on osallistuttu aktiivisesti seudulliseen kehitystyöhön kotokoulutuksen ja koto-ohjelman suunnittelussa. Kokonaisuudessa on tehty aktiivista yhteistyötä kunnan työllisyyspalveluiden ja työllisyysalueen kanssa. Kiintiöpakolaisia vastaanotettiin kuntaan alkuvuonna yksi perhe.

Kulttuuri

Kulttuuripalveluissa tapahtumatoiminta on ollut aktiivista koko alkuvuoden. Tapahtumia on järjestetty eri kirjastopisteillä sekä arkea ovat sävyttäneet isompien kesätapahtumien alkutuotannot. Kulttuuripalveluiden koordinoiman harrastamisen Suomen mallin –mukaisen Monta harrastusta Hollolassa-hankkeen jatkorahoitus varmistui 29.4.2024. Hankkeen rahoituksessa suurin muutos on omavastuuosuuden kasvu 30 prosenttiin. Hankerahoitusta HSM-hankkeelle saatiin lukuvuodelle 2024-2025 80 000 euroa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen arjessa on jatkettu OSBU-pilotin toteuttamista alkuperäisen aikataulun mukaisesti. Kaikkiaan OSBU-pilottiin annettiin noin neljäkymmentä ideaa/kohdetta, joista nuorisovaltuuston koollekutsuma valtuuskunta valitsi kahdeksan toteuttamiskelpoista kohdetta avoimeen äänestykseen. Äänestysvaihe päättyi huhtikuussa ja näistä toteutukseen lähti neljä eniten saanutta ideaa. Alkuvuonna järjestettiin yhdeksäsluokkalaisten vaikutuspäivä sekä lapsiparlamentti.

Vuoden 2023 lopussa kunnalla aloittanut senioriohjaaja on kehittänyt aktiivisesti seniorikuntalaisille tarjottavia erilaisia neuvontapalveluita. Verkostoituminen kunnassa toimivien seniorijärjestöjen ja muiden seniorityötä tekevien toimijoiden kanssa huipentui maaliskuussa järjestettyyn senioreiden vaikuttamispäivään, joka keräsi pääkirjastolle satoja kiinnostuneita kuntalaisia. Pääkirjastolla aloitti toimintansa myös senioriyliopisto, jonka luennoille on alkuvuoden aikana osallistunut kymmeniä kuntalaisia.

Vastualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Vuoden 2024 aikana kehitämme osana hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä kuntalaisten osallisuutta sekä resursoimme henkilöstöä senioripalveluiden ja toiminnan kehittämiseen. Jaamme avustuksia, kehitämme yhteistyötä 3. ja 4. sektorin kanssa ja pyrimme reagoimaan aikaan ja ilmiöihin ennakoivasti ja tehokkaasti kaikilla palvelualueen sektoreilla. Kehitämme toimintamme laatua ja määrää mittaavia indikaattoreita (mm. Nuodo, Sovari), jotta tiedolla johtamisen kulttuuri vahvistuu entisestään.

Vuoden 2024 aikana saatetaan päätökseen paikallinen NUPS (nuorisotyön perussuunnitelma) prosessi. NUPS:n tarkoitus on kartoittaa ja kirjata kaikki se nuorisotyöksi ymmärrettävä työ vapaa-aikapalveluiden piirissä. NUPS auttaa niin päätöksentekijöitä, kuin työntekijöitä paremmin hahmottamaan koko laajan kokonaisuuden siitä, minkälaista nuorisotyötä Hollolan kunnassa toteutetaan. Ennen kaikkea NUPS:ssa on kyse jo olemassa olevien toimintaa ohjaavien asiakirjojen, hankesuunnitelmien ja hiljaisen tiedon yhteen saattaminen selkeästi hahmotettavaksi kokonaisuudeksi. NUPS-prosessi käynnistyy syksyllä 2023. Nuorisopalveluiden sisällä tehdään vuoden 2024 aikana arviointia nuorisotilatyön saavutettavuudesta suhteessa palveluiden sijaintiin. Koulunuorisotyön kehittämistyö jatkuu aktiivisesti. Merkittävä muutos vuoden 2024 aikana on kuntakeskuksen alueella tehtävän tilatyön toteutus ja toiminnan suunnittelu kunnan omana toimintana. Vuoden 2023 aikana entinen Mestan tuki ry:n tiloissa tapahtunut tilatoiminta on järjestetty väistötiloissa Salpakankaan koululla ja väistötiloihin siirtymisen takia seurakunnan nuorisotyö ja Mestan tuki ry. vetäytyi yhteistyöstä. Nuorisopalveluilla seurataan aktiivisesti myös valtakunnallisen tason uudistuksia, kun uusi valtakunnallisen nuorisotyön ja – politiikan ohjelma- (VANUPO) vuosille 2024–2027 otetaan käyttöön. Uuden ohjelmakauden kuntatasolle heijastuvat vaikutukset ovat ensisijaisesti nuorten vaikuttamisen vahvistamiseen liittyvät tavoitteet, mutta myös rahoitukseen liittyvät mahdolliset muutokset.

Kirjastopalveluiden keskeisin muutos on alueellisen LASTU-kirjastoverkon tiedonhallintajärjestelmän päivittäminen uuteen KOHA-Suomi kirjastojärjestelmään vuoden 2024 aikana. Kirjastojärjestelmästä aiheutuvat lisäkustannukset on huomioitu TA24:ssa.

Liikuntapalveluiden toiminnassa vuosi 2024 sisältää merkittävän muutoksen ja tarpeen työtehtävien uudelleenjärjestelylle, kun uimahallin peruskorjaus aloitetaan toukokuussa 2024. Uimahallin sulku asiakaskäytöltä kestää tämänhetkisen arvion mukaan noin 18 kuukautta. Hallin sulkemisesta aiheutuvat taloudelliset muutospaineet huomioidaan talousarviossa. Uimahallin vuosittainen kävijämäärä on ollut ennen koronaa 140 000 käyntiä ja tähän tasoon ei ole koronapandemian jälkeen noustu. Vähentyneistä kävijämääristä huolimatta uimahalli on edelleen yksi kuntalaisten eniten käyttämistä ja tärkeimmiksi koetuista palveluista. Työn uudelleenjärjestelyllä pyritään siihen, että liikuntapalveluiden ryhmäliikuntatarjonta ei vähene, vaan ryhmäliikuntatunteja pyritään järjestämään vähintään sama määrä, kuin normaalitilanteessa. Vapaa-aikapalveluilla laaditaan uimahallin remontin ajaksi toimintasuunnitelma liikuntapalveluiden toiminnan toteuttamiseksi vuosien 2024–2025 aikana, kun uimahalli on remontissa.

Vuosi 2024 on vapaa-aikapalveluissa myös juhluvuosi, kun kunnan palvelupiste Piipahlus täyttää 30 vuotta. Piipahluksen syntymäpäiväjuhlallisuuksia vietetään alkuvuonna 2024.

Kulttuuripalvelut jatkavat laaja-alaista kulttuurityön kehittämistä Hollolassa myös vuonna 2024. Merkittävimpiä hankkeita on harrastamisen Suomen malli, jonka toteuttamista kaikissa Hollolan kouluissa jatketaan hankerahoituksen turvin myös vuonna 2024. Tapahtumajärjestäminen, uusien tapahtumien ja toiminnan kehittäminen yhteistyössä kunnassa toimivien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on aktiivista ja aikaan ja ilmiöihin reagoivaa.

Maahanmuuttotyötä vapaa-aikapalveluilla toteuttaa kolmen kunnan yhteinen maahanmuuttokoordinaattori sekä kulttuuripalveluilla työskentelevä yhteisöohjaaja. Vuoden 2024 aikana järjestetään työajanseuranta, josta saadaan tarkkaa tietoa siitä riittääkö nykyinen maahanmuuttotyöhön resursoitu työntekijäpanos toteuttamaan palvelut laadukkaasti.

Arvio määrärahan jakautumisesta palveluittain

Kulttuuripalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 022 €	0 €	1 500 €	0 €	0,00 %	1 500 €
Toimintakulut	-155 397 €	-38 966 €	-171 300 €	-49 688 €	29,01 %	-121 612 €
TOIMINTAKATE	-154 375 €	-38 966 €	-169 800 €	-49 688 €	29,26 %	-120 112 €
Liikuntapalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	431 507 €	181 144 €	153 000 €	144 947 €	94,74 %	8 053 €
Toimintakulut	-2 256 067 €	-753 564 €	-1 569 100 €	-532 788 €	33,95 %	-1 036 312 €
TOIMINTAKATE	-1 824 560 €	-572 420 €	-1 416 100 €	-387 841 €	27,39 %	-1 028 259 €
Vapaa-aikapalvelujen yhteiset palvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 600 €	400 €	0 €	0 €	0,00 %	0 €
Toimintakulut	-300 112 €	-72 505 €	-339 800 €	-134 251 €	39,51 %	-205 549 €
TOIMINTAKATE	-298 512 €	-72 105 €	-339 800 €	-134 251 €	39,51 %	-205 549 €
Asiointipiste Piipahlus	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	85 049 €	6 392 €	74 800 €	6 457 €	8,63 %	68 343 €
Toimintakulut	-159 840 €	-54 710 €	-155 600 €	-54 131 €	34,79 %	-101 469 €
TOIMINTAKATE	-74 791 €	-48 318 €	-80 800 €	-47 673 €	59,00 %	-33 127 €
Hyvinvoinnin koordinointi	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	0 €	0 €	0 €	0 €	0,00 %	0 €
Toimintakulut	-85 779 €	-32 387 €	-74 100 €	-23 439 €	31,63 %	-50 661 €
TOIMINTAKATE	-85 779 €	-32 387 €	-74 100 €	-23 439 €	31,63 %	-50 661 €
Maahanmuuttajapalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	37 659 €	1 466 €	50 000 €	31 669 €	63,34 %	18 331 €
Toimintakulut	-61 463 €	-15 796 €	-22 200 €	-8 338 €	37,56 %	-13 862 €
TOIMINTAKATE	-23 804 €	-14 330 €	27 800 €	23 331 €	83,92 %	4 469 €
Nuorisopalvelut	TP 2023	TOT 1-4 2023	TA 2024	TOT 1-4 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	97 430 €	47 358 €	111 800 €	40 595 €	36,31 %	71 205 €
Toimintakulut	-550 373 €	-206 222 €	-522 600 €	-220 272 €	42,15 %	-302 328 €
TOIMINTAKATE	-452 943 €	-158 865 €	-410 800 €	-179 677 €	43,74 %	-231 123 €